

Име

Държавна Дивечовъдна Станция "Каракуз" - Дулово, административна принадлежност РУГ - Русе. Лесоустройствен проект 1995 година, ревизионен период 1984-1993.

Местонахождение

ДДС "Каракуз" - Дулово е получила името си от град Дулово, около който са разположени горските масиви и комплекси. Седалището на станцията се намира в гр. Дулово. На северозапад ДДС "Каракуз" граничи с ДЛ "Тутракан", на север и североизток с ДЛ "Силистра", на изток с ДЛ "Тервел", на юг с ДЛ "Нови Пазар" и на югозапад с ДЛ "Исперих" и ДДС "Воден".

Територията на ДДС "Каракуз" се намира в Русенска област и обхваща землищата на следните общини:

Община гр. Дулово – в която са намират землищата на следните населени места: град Дулово и селата Боил, Водно, Вокил, Върбино, Грънчарево, Долец, Златоклас, Козяк, Колобър, Межден, Овен, Окорш, Орешене, Пайсиево, Полковник Таслаково, Поройно, Правда, Прохлада, Раздел, Руйно, Секулово, Скала, Черковна, Черник, Чернолик, Яребица;

Община гр. Главиница – в която се намират землищата на: град Главиница и селата Башино, Вълкан, Зарица, Зебил, Звенимир, Калугерене, Листец, Осен, Ножарево, Падина, Подлес, Стефан Караджа.

Географско положение

Територията на ДДС "Каракуз" - Дулово е разположена в Дунавската равнина - Южна Добруджа и най-северните продължения на Лудогорието. Горите и горските площи са пръснати и образуват отделни комплекси и масиви, разделени от работни земи. ДДС "Каракуз" - Дулово има неправилна ромбоидна форма с дължина на диагоналите в посока северозапад-югоизток - 50 км и североизток-югозапад - 30 км.

Релеф

Морфографски релефът на ДДС "Каракуз" - Дулово се отнася към типа ниско-хълмист. Общата територия на станцията попада в Дунавската платформена равнина и представлява обширна, ниско-хълмиста равнина, леко наклонена на север и лишена от доминирани и ярко очертани по-извисени части. Нарязана е от суходолия, които местното население нарича "кулаци". От изброените геологични особености следва обуславянето на три основни форми на релефа:

- сравнително високи и равни части, които достигат до веждата на суходолията;
- склонове на суходолията, които са предимно полегати и наклонени, по-рядко стръмни и много стръмни;
- дъна на суходолията, които са широки и почти равни.

Превишенията на територията на ДДС "Каракуз" - Дулово са незначителни. Средната надморска височина е около 150 метра. Най-високата точка в земите на горския фонд се намира в комплекса "Сърнешка гора" - 270 м н.в., а най-ниската е на границата между станцията и ДЛ "Силистра" при водослива на "Ирнишки дол" и "Зли дол" - 70 м н.в.

Таблица № 1

за разпределението на дървопроизводителната площ според наклона на терена

Степен на наклона	Площ в хектари	%
равно (0-4)	6242,2	36,1
полегато (5-10)	8582,3	49,7
наклонено (11-20)	2059,6	12,0
стръмно (21-30)	355,7	2,0
мн.стръмно (над 31)	29,8	0,2
Общо:	17269,6	100,0

Хидроложки условия

Хидроложките условия в района на ДДС "Каракуз" - Дулово са до голяма степен неблагоприятни за развитието на горската растителност, поради липсата на повърхностни течащи води.

През миналите геологични периоди повърхностно течащите води са създали добре разбита речна мрежа, която в момента представлява добре изразени суходолия (кулаци), насочени на север - Дългия дол, Върбов дол, Зли дол, Разклонения дол, Сенкьовча и Кана гьол.

Те имат широки и заравнени легла и полегати до слабо наклонени брегове. Само на някои места бреговете са стръмни до много стръмни, където на повърхността се показва основната скала - варовик. Към тях от платовидната равнина се вливат по-къси или по-дълги суходолия.

Всички суходолия събират снежните и дъждовни води от платовидната равнина, но водата в тях не се задържа продължително. Построени са микроязовири, които се използват за напояване.

Подпочвените води се намират най-малко на 25 м дълбочина. Естествените извори на територията на станцията са извън горския фонд.

Поради неблагоприятният воден режим на станцията, се вземат мерки за запазване на част от валежната вода в изкуствено създадени гьолове на много места в горските масиви, което частично решава проблема с влагата. Те обаче много често в края на лятото също пресъхват.

Геоложки строеж

Основните скали в района на ДДС "Каракуз" - Дулово са изключително седиментни. Те са представени от варовици, пясъчливи варовици, льос, льосови глини с долнокредна, терциерна и кватернерна възраст. Цялата територия на ДДС "Каракуз" - Дулово попада в Дунавската плосконаслоена плоча. Моретата от Долна и Горна Креда на Мезозой и на Терциер от Неозой са оставили дебели наслаги.

Климатични условия

Според класификационната схема на Събев и Станев "Климатични райони на България и техният климат", 1963г., територията на ДДС "Каракуз" - Дулово се намира в **Европейско-континенталната климатична област, Умерено-континентална климатична подобласт**, на границата между два климатични района – **Северен и Среден на Дунавската хълмиста равнина**. Границата между тях не е ясно диференцирана и климатичните райони не се отличават с голяма разлика в стойностите на отделните климатични елементи, поради което е направена обща характеристика за двата района.

Откритостта на Дунавската хълмиста равнина на север създава благоприятни условия за безпрепятствено нахлуване на студените континентални въздушни маси, поради което зимата е доста студена, пролетните мразове са често явление, лятото е сравнително топло, а през есента температурите са близки до пролетните. Средната януарска температура се движи между $-2,5^{\circ}\text{C}$ и $-1,5^{\circ}\text{C}$. Снежната покривка е неустойчива. Само в най-студените зими може да се задържи до 30-40 дни и повече и да достигне 100-120 см. Характерни за пролетта са късните мразове, които са особено опасни, защото се явяват и след започване на вегетационния период. Най-топлият летен месец е юли. Средната температура на въздуха е около $23,2^{\circ}\text{C}$. Първите есенни мразове падат към 10 октомври, а към 26 октомври температурата на въздуха се задържа трайно под 10°C .

Най-много валежи падат през първата половина на лятото, а през пролетта и есента валежните суми са близки.

Преобладаващите ветрове са от северозапад и север, но през зимата често духат и североизточни ветрове.

Вегетационният период продължава от 6 до 7 месеца и е сравнително благоприятен, като се изключи началото на пролетта.

Данни за температурата на въздуха и за количеството на валежите са представени съответно в *Таблица № 2* и *Таблица № 3*.

Таблица № 2
за температурата на въздуха

Климатичен район с надморска височина в метри	Средна годишна температура	Средна годишна абсолютна минимална	Средна годишна абсолютна максимална
Северен климатичен район на Дунавската хълмиста равнина (50-200 м н.в.)	10,5 / 12,0	-18,0 / -23,0	36,0 / 38,0
Среден климатичен район на Дунавската хълмиста равнина (150-350 м н.в.)	9,0 / 10,5	-17,0 / -21,0	34,0 / 37,0

Таблица № 3
за количеството на валежите

Климатичен район с надморска височина в метри	Сума валежи годишно в мм	Месец с максимална валежна сума	Месец с минимална валежна сума
Северен климатичен район на Дунавската хълмиста равнина (50-200 м н.в.)	515-630	VI	II-III
Среден климатичен район на Дунавската хълмиста равнина (150-350 м н.в.)	550-680	VI	II

Почви

ДДС "Каракуз" - Дулово не се отличава с широко почвено разнообразие. Срещат се три основни почвени типа – сиви горски почви, черноземни и хумусно-карбонатни. Сивите горски почви са представени от един подтип – тъмносиви, а черноземите – от излужен чернозем.

Таблица № 4
за разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове

Типове горски почви	Площ в ха	%
излужен чернозем	16411,8	95,0
тъмносива горска	229,6	1,3
хумусно-карбонатна	627,5	3,7
Всичко:	17268,9	100,0

В ДДС "Каракуз" – Дулово ерозионни процеси се наблюдават в незначителна степен. Проявяват се по стръмните брегове на суходолията. Това са нелесопригодни площи с площ 177,7 ха и голини с площ 52,5 ха. На места има изцяло оголени скали с площ 20,9 ха и сипеи с площ 0,2 ха. На площ от 8,7 ха се наблюдава площна ерозия, като само 1,2 ха е незалесена.

Растителност

Според класификационната схема на типовете горски месторастения, територията на ДДС "Каракуз" – Дулово попада в **Мизийската горскорастителна област, подобласт Лудогорие**. Във вертикално отношение горските масиви са разположени в един пояс и един подпояс, а именно:

М-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.)

М-I-2 – Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400 м н.в.)

Основният дървесен вид, който дава облика на естествената растителност в този подпояс, е церът. Среща се повсеместно и заема 40,0% от залесената площ на станцията. Образува предимно смесени и чисти издънкови насаждения. По бреговете на суходолията са се настанили смесени насаждения от зимен дъб, благун, сребролистна липа, габър и клен. Върху най-стръмните и девастирани терени естествената горска растителност се състои от келяв габър, мъждрян, клен и по-рядко от цер, благун, габър, бряст и други. Под склопа на голяма част от насажденията келявият габър заедно с мекиш, дрян, леска и др., са образували гъст подлес.

На територията на ДДС "Каракуз" – Дулово са създадени 5248,1 ха култури. Най-голям процент са акациевите. Общо акацията като дървесен вид заема 13,8% от залесената площ на станцията, като културите са 49,6%. Успоредно с акациевите култури са

залесявани и култури от гледичия. Характерни за станцията са смесените редово култури от сребролистна липа, червен дъб, планински ясен, зимен дъб, явор, шестил и други. Ореховите култури са залесявани по градински тип схеми.

Покрай суходолията със защитна цел (държавни защитни горски пояси) са създадени смесени култури от акация, гледичия, махалебка, планински ясен, зарзали, череши и др. В долините, суходолията и на някои равнинни терени са създадени култури от клонови тополи.

Сравнително малко участие имат иглолистните култури. Представени са главно от черен бор, но се срещат смърчови и бял борови култури.

Таблица № 5
Разпределение на площта по дървесни видове

Дървесни видове	Сегашен състав		Бъдещ състав	
	Залесена площ в ха	в %	Залесена площ в ха	в %
Бял бор	10,5	0,1	-	-
Смърч	4,7	-	-	-
Черен бор	94,0	0,6	18,1	0,1
Ела	0,4	-	-	-
Червен дъб	599,6	3,5	646,8	3,8
Зимен дъб	328,8	1,9	409,6	2,4
Летен дъб	71,7	0,4	69,8	0,4
Благун	792,5	4,7	1002,4	5,9
Цер	6777,2	40,0	7104,3	42,0
Габър	618,9	3,7	496,4	2,9
Бряст	97,3	0,6	55,2	0,3
Явор	127,3	0,8	129,2	0,8
Бреза	1,2	-	0,9	-
Мъждрян	298,8	1,8	14,5	0,1
Орех	381,5	2,2	353,1	2,1
Акация	2335,4	13,8	2384,0	14,1
Космат дъб	39,3	0,2	9,8	0,1
Келяв габър	155,2	0,9	55,8	0,3
Айлант	1,0	-	-	-
Брекиня	0,2	-	0,2	-
Гледичия	113,2	0,7	107,8	0,6
Джанка	6,8	-	4,9	-
Клен	572,8	3,4	330,4	2,0
Круша	9,2	0,1	5,5	-
Турска леска	6,1	-	6,1	-
Дребнолистна липа	4,7	-	4,7	-
Сребролистна липа	1965,5	11,6	2281,3	13,5
Махалебка	36,8	0,2	30,2	0,2
Мекиш	22,3	0,1	2,3	-
Череша	16,1	0,1	16,2	0,1
Черница	4,2	-	2,9	-
Чинар	1,3	-	1,3	-
Шестил	4,2	-	4,2	-
Явор негундо	11,7	0,1	0,6	-
Планински ясен	688,6	4,1	694,6	4,1
Полски ясен	351,2	2,1	314,1	1,9
тп I-214	387,7	2,3	0,3	-
тп I-45/51	-	-	230,2	1,4
тп Regenerata	0,2	-	-	-
тп Agathe	-	-	131,3	0,8
тп PBL	-	-	24,2	0,1
Киселица	0,2	-	0,2	-
Зарзала	0,7	-	0,7	-
Дрян	4,1	-	-	-
Глог	0,6	-	-	-
Смрадлика	0,4	-	-	-
ВСИЧКО	16944,1	100,0	16944,1	100,0

Характеристика на горския фонд

Общата площ на ДДС "Каракуз" – Дулово е 19103,5 ха, от която 18285,3 ха са гори с държавно значение и предмет на лесоустройство и 818,2 ха са горски пасища.

На селскостопански земи извън горския фонд са създадени 311,4 ха гори, за които е съставен отделен ЛУП. Такъв е съставен и за изключените и новоустроени гори с обща площ 452,1 ха. На територията на ДДС "Каракуз" – Дулово са създадени полезащитни горски пояси с обща площ 306,0 ха.

*Таблица № 6
Разпределение на общата площ по вид на земите*

Вид на земите	Площ в ха	%
Залесена площ	16944,1	88,7
Незалесена дървопроизводителна площ	324,8	1,7
Недървопроизводителна площ	1016,4	5,3
Горски пасища	818,2	4,3
ОБЩО:	19103,5	100,0

*Таблица № 7
Разпределение на общата/залесената площ по вид на горите*

Вид на горите	Площ в ха	%
Иглолистни	150,9 / 130,8	0,8 / 0,8
Широколистни високостъблени	4891,9 / 4659,7	25,6 / 27,5
За реконструкция	2352,3 / 1164,9	12,3 / 6,9
Издънкови за прерастване	2005,0 / 1852,5	10,5 / 10,5
Издънкови за превръщане	6834,4 / 6481,7	35,8 / 38,3
Нискостъблени	2869,0 / 2654,5	15,0 / 15,7
ВСИЧКО:	19103,5 / 16944,1	100,0

Разпределението на горите и голите горски площи по групи гори и функции е дадено в Таблица № 8.

*Таблица № 8
Разпределение на общата площ по групи гори и функции*

Групи гори	Иглолистни		Широколистни		Всичко	
	обща площ	залесена	обща площ	залесена	обща площ	залесена
ДС Функции	61,7	59,4	8752,0	8344,6	8813,7	8404,0
Защитни	14,9	14,6	1762,0	1402,9	1776,9	1417,5
Рекреационни	21,4	18,9	42,4	39,4	63,8	58,3
Защитени	-	-	-	-	-	-
Други	52,9	37,9	7578,0	7026,4	7630,9	7064,3
Общо ЗРЗТ	89,2	71,4	9382,4	8468,7	9471,6	8540,1
Общо ДСФ+ЗРЗТ	150,9	130,8	18134,4	16813,3	18285,3	16944,1
Горски пасища	-	-	818,2	-	818,2	-
ОБЩО	150,9	130,8	18952,6	16813,3	19103,5	16944,1

По лесоустройствен проект за периода 1984-1993 година е предвидено общо ползване в размер на 379990 куб.м с клони (средно годишно 37999 куб.м), от което 31704 куб.м годишно от главни сечи и 6295 куб.м годишно от отгледни сечи и санитарни сечи. Отсечени са общо 310456 куб.м (средно годишно 31046 куб.м) или 81,7% от предвиденото. Изпълнението от главни сечи е 259219 куб.м (ср. год. 25922 куб.м) или 81,8%, а от отгледни и санитарни сечи 51237 куб.м (ср. год. 5124 куб.м) или 81,4% от предвиденото. Настоящото лесоустройство предвижда средногодишен добив от 45600 куб.м без клони (или 50755 куб.м с клони) – 35045 куб.м добив от главни сечи, сеч на надлесни дървета и реконструкция и 10555 куб.м от отгледни и санитарни сечи.

Санитарно състояние на гората

Санитарното състояние на горите в ДДС "Каракуз" – Дулово е сравнително добро. Повреди са установени върху 30,2% от залесената площ, но повече от 97% от тях са леки. Издънковите церови насаждения и липовите насаждения са засегнати частично от трахеомикоза и суховършат, но леко. Ясеновите насаждения са засегнати повсеместно от насекомни вредители.

От създадените култури най-повредени са иглолистните. Черборовите култури силно суховършат. От широколистните култури най-силно засегнати са сортовите орехи, които мръзнат през зимата. Културите от планински ясен страдат от листогризеци насекоми, акацията суховърши и страда от хлороза заради високо количество карбонати в почвата, тополовите култури суховършат поради рязкото спадане на подпочвените води.

Засегнати от **обезлистване** са 16,5% от всички гори в ДДС "Каракуз" – Дулово, като особено силно суховършат иглолистните. Засегнати са 87,6% от бялборовите и 51,8% от черборовите култури. От широколистните най-чувствителни са тополите, следвани от акацията, гледичията и ореховите култури.

Повреди от **трахеомикоза** са установени на 11,9% от залесената площ на ДДС "Каракуз" – Дулово. С трахеомикоза са заразени всички естествено срещащи се дъбове в станцията – цер, летен, зимен и космат дъб и в известна степен са засегнати и дървесни видове като габър, мъждрян, бряст и други, които участват в смесени с дъбове насаждения или са в близост до тях.

На територията на ДДС "Каракуз" – Дулово са установени огнища на нападение и разпространение на следните най-често срещани **насекомни вредители**: по дъбовете и габъра Голяма зимна педомерка и Гъботворка; по цера Зелена дъбова листоврътка; по ясенови насаждения Испанска муха; глогова листоврътка и тополов листопад.

През ревизионния период е имало един **пожар** в района на "Дългия дол" на обща площ от 318 дка.

Най-много са регистрираните нарушения от незаконна сеч, по 148 броя средно годишно, като се забелязва тенденция към увеличаване през последните години. Нарушенията от незаконна паша са на второ място по брой – регистрирани са по 28 бр. средно годишно. Нарушенията по лова са по 4 бр. средно годишно.

Странични ползвания

Таблица № 9

За страничните ползвания

Странични ползвания	Мярка	Предвидено по ЛУП (1984-1993) средногодишно	Реализирано средногодишно	Предвидено по ЛУП (1995-2004) средногодишно
Паша - площ	хектари	6473,5	2928,5	3759,4
Едър добитък	брой	4069	713	2372
Дребен добитък	брой	25893	7161	15037
Сено	тона	15	60	80
Листников фураж	пр.куб.м	80	-	
Горски плодове - орехи	тона	60	26	15
Билки – коприва	тона	-	10	10
липов цвят	тона	-	3	3
Зърнени фуражи	тона	100	120	